

Paris School of Economics

2017. március 7.

MAGYAR NEMZETI BANK

Készítette:

Látta:

Jóváhagyta:

I. Vezetői összefoglaló

A Paris School of Economics (PSE – École d'économie de Paris) hat állami intézmény dotációjából született meg, azzal a céllal, hogy a legmegfelelőbb szakembereket képezze ki állami intézmények, kutatóközpontok és elemző vállalatok számára. Emellett az intézmény fontos célja, hogy innovatív közgazdasági megoldásokat nyújtson a közgazdasági elemzéssel foglalkozók számára. A Paris School of Economics jelszava - „A gazdálkodástudomány a társadalom szolgálatában” - fémjelzi, hogy az intézmény missziójában az oktatás és a kutatás mellett hangsúlyos szerepet tölt be az ismeretterjesztés is, nemcsak a szakemberek, hanem az egész társadalom számára egyaránt.

A Paris School of Economics kínálatában két mester és két doktori szintű képzés szerepel. Az intézmény tudományos életben való aktivitását jól szemlélteti, hogy 2009 óta mintegy 2500 szakmai szemináriumot és több mint 150 workshopot, konferenciát szervezett, 2016-ban pedig elindította nyári egyetemi programját. Tudományos ismeretterjesztésen túl középiskolai közgazdaságtani és pénzügyi oktatást célzó képzéseket is kínál. Kutatólaborjai révén a PSE számos tudományos, valamint együttműködési projektben vesz részt. A felsőoktatási intézmény három kutatótanszékkal rendelkezik, amelyek közül kiemelendő a francia jegybank, a Banque de France 2009-ben alapított tanszéke, ahol a kutatás elsősorban a nemzetközi pénzügyi, illetve monetáris rendszerek témájában folyik. Az intézményt intenzív nemzetközi együttműködési kapcsolatrendszer jellemzi, mely az iskola nemzetközi nyitottságát bizonyítja.

Az alább felsorolt képzések, programok, projektek, valamint a különböző együttműködési kapcsolatok részletes bemutatásának célja, hogy ezáltal meghatározásra kerülhessenek a Magyar Nemzeti Bank és a Paris School of Economics közötti együttműködési lehetőségek.

II. A Paris School of Economics bemutatása

Hosszú folyamat eredményeként, 2006 decemberében született meg a Paris School of Economics¹, hat francia intézmény - a **CNRS** (Centre national de la recherche scientifique), az **EHESS** (École des hautes études en sciences sociales), az **ENS** (École normale supérieure), az **École Nationale des Ponts et Chaussées – ParisTech**, az **INRA** (Institut national de la recherche agronomique) és a **Paris 1 Panthéon – Sorbonne Egyetem** - kezdeményezése révén.

A Paris School of Economics-ot azzal a céllal alapították, hogy létrehozzanak egy nemzetközileg is elismert gazdálkodástudományi kutatócentrumot, amely magasan képzett szakembereket készít fel állami intézmények, kutatóközpontok és elemző vállalatok számára.

A Paris School of Economics tevékenységének középpontjában a **kutatás – oktatás – ismeretterjesztés** hármasa áll, amelyet jelenleg 140 kutató-oktatóval, 220 mesterszakos diákkal, 180 doktori képzésben részt vevő hallgatóval biztosítanak. 2016-ban a PSE hetedik helyen szerepelt a gazdasági kutatóközpontok világranglistáján, Európában a dobogó második helyét foglalta el, Franciaországban pedig első helyezett lett.²

¹ A PSE közhasznú és tudományos együttműködési alapítvány, amely magán és állami támogatásokra is támaszkodik.

² <http://www.parisschoolofeconomics.eu/IMG/pdf/fr-plaquette-paris-school-of-economics.pdf>

A francia állam pénzügyi támogatása mellett a Paris School of Economics **hat alapító intézménye** is szponzorálja az intézményt, továbbá a szükséges humánerőforrást (oktatók, kutatók, adminisztratív és technikai személyzet), illetve a helyszínt is biztosítják számára. A fentiek mellett az **Ile-de-France régió** is hozzájárult a PSE fejlődéséhez, így támogatta az intézmény Jourdan elnevezésű kampuszának megépítését. Az állami partnereken kívül további négy magánalapítója van a PSE-nek: a **Boussard et Gavaudan Gestion** alapkezelő, az **Exane** befektetési vállalat, az **AFPSE** (American Foundation for the Paris School of Economics) és az **AXA** csoport.³

III. Egyetemi képzések

A Paris School of Economics diákjai mester, illetve doktori szintű képzésekben vehetnek részt. Jelenleg a PSE mesterképzésében 220 hallgató (58%-uk külföldi), míg doktori képzésében 180 diák vesz részt.

A PSE-n végzett hallgatók jellemzően az állami szektorban (pl. Francia Nemzeti Bank, Központi Statisztikai Hivatal, Oktatási Minisztérium, Pénzügyminisztérium), a versenyszférában (pl. AXA, Deloitte, Société Générale), kutatóközpontoknál (pl. CNRS), felsőoktatási intézményeknél (pl. Sciences Po) és nemzetközi szervezeteknél (pl. Világbank, OECD, IMF) helyezkednek el.

III.1. Mesterképzések

2017-től a Paris School of Economics két mesterképzési szakot kínál:

- Gazdaságpolitika és elemzés (Master APE: Analyse et Politique Économiques)
- Fejlesztés és közpolitika (Master PPD: Politique Publiques et Développement)

Mindkét mesterképzés Master 1 (M1) és Master 2 (M2) szinten is indul, és mindkettő egy-egy éves képzést jelent. A szakok **angol nyelven** hallgathatók.

A gazdaságpolitika és elemzés mesterszak elméleti és alkalmazott közgazdaságtani képzést nyújt.

Az *M1 program* célja, hogy a diákok megfelelő módszertani háttérrel, valamint stabil tudással rendelkezzenek mikroökonómiából, ökonometriából, makroökonómiából és gazdaságtörténetből. A szakra 60-65 főt vesznek fel. Az *M2 program* során a hangsúly a kutatáson van. A diákok az M2 tantárgyai közül (pl. viselkedési közgazdaságtan, pénzügy, oktatás gazdaságtan) szabadon választhatnak, amelynek köszönhetően lehetőség nyílik a szakmai specializációra. A szakon 40 fő tanulhat.

A fejlesztés és közpolitika mesterszak célja olyan szakemberek képzése, akik képesek elemezni és értékelni a fejlett-, illetve a fejlődő országok közpolitikáit.

Az *M1 képzés* során az alapozó ismeretek (kvantitatív módszertan, mikroökonómia, makroökonómia) elsajátítása a cél, továbbá a közpolitika elemzése és értékelése elnevezésű bevezető tantárgy is a két szemeszter részét képezi. A programban 20-25 férőhelyre vesznek fel hallgatókat. Az *M2 program* keretében lehetőség nyílik a közpolitikai ismeretek elmélyítésére és alkalmazására. Az év során három kötelező tantárgyon kívül (közgazdálkodás, empirikus

³ <http://www.parisschoolofeconomics.eu/fr/connaitre-pse/>

módszertan politika értékeléshez, CEPREMAP konferenciák) lehetőség nyílik szabadon választható tantárgyak, úgymint társadalmi- és globális politikák, kvantitatív módszerek, gazdaságtörténet modulok felvételére is. Az M2 program mindössze 10-15 főt fogad. A képzés során szakmai gyakorlatot is teljesíteni kell.

III.2. Doktori képzések

A Paris School of Economics két doktori képzést kínál, amelyek átlagosan három évre szólnak:

- **Gazdaságpolitika és elemzés** (formation doctorale APE)
- **Empirikus és elméleti közgazdaságtan** (formation doctorale ETE)

A programok során a hallgatók a választott témájukban kutatást folytatnak, publikálnak és szemináriumokon vesznek részt. A doktori képzés célja, hogy a diákok maximálisan részt vegyenek a PSE tudományos életében.⁴

IV. A Paris School of Economics tanszékei és további projektek

IV.1. Kutatótanszékek

- **Francia Nemzeti Bank tanszék** (Chaire Banque de France)

A 2009-ben alapított „tanszék” nem a klasszikus értelemben vett, azaz több különböző képzéssel rendelkező tanszék, hanem célja, hogy annak oktatói és hallgatói is megosszák eddigi tapasztalataikat és tudásukat nemzetközi – főként pénzügyi – kérdéseket tekintve, továbbá, hogy fejlesszék együttműködésüket a nemzetközi pénzügyi rendszer és monetáris politika területén. Emellett prioritásként kezelik a tudományos élet élénkítését, főként a nemzetközi pénzügyi és a monetáris politika, valamint a nemzetközi makroökómia területén. A tanszék a Francia Nemzeti Bank és a PSE nemzetközi közgazdasági kutatóközpontjának közös gyümölcse.

A tanszék tevékenysége főként konferenciák és kerekasztal beszélgetések megszervezésére koncentrálódik, amelyek a nagyközönség számára is elérhetőek. 2016-ban nyolc alkalommal tartottak előadást, többek között „Rethinking Capital Controls and Capital Flows” és „Monetary Policy with Heterogeneous Agents” témákban. Az előadások angol nyelvűek, így nemcsak francia, hanem külföldi előadók is prezentálnak.

- **G-MonD et Chaire PAPE** – a tanszéken a globalizáció és fejlesztés témákban hirdetnek meg kurzusokat.
- **Chaire hospinnomics** – a tanszéken a kórház-innováción alapuló egészségügyi közgazdaságtanhoz kapcsolódó ismereteket lehet elsajátítani.⁵

⁴ <http://www.parisschoolofeconomics.eu/fr/formations-et-vie-etudiante/>

⁵ <http://www.parisschoolofeconomics.eu/fr/mecenas-partenariats/chaieres-de-recherche/>

IV.2. Kutatási együttműködési projektek

- **Rendez-vous des droits**
 - Partner: J-PAL Europe kutatóintézet;
 - Kutatási témáik: munka, foglalkoztatás, társadalompolitika.
- **Economics of Transparency and Accountability**
 - Partnerek: a Világbank támogatásával és közös szervezésben a tunéziai Karthágó Egyetemmel;
 - Főként korrupciós témákkal foglalkoznak, kerekasztal beszélgetéseket, vitafórumokat tartanak.
- **Institutions et développement économique**
 - Partnerek: Namuri Egyetem, Oxford Policy Management és a belga Aide à la Décision Économique társaság;
 - Ötévente gazdasági fejlődés és intézmények témában innovatív projekt készül.
- **„Groupe SCOR” – Risques Macroéconomiques**
 - A partnerkapcsolat célja, hogy hosszú távon vizsgálja és értékelje a makroökonómiai kockázatokat.⁶

V. További képzések a Paris School of Economics-on

V.1. Tudományos képzések

2016-ban a PSE elindította kutatási fókuszú **nyári egyetem** programját (amelyen tavaly több mint 100 hallgató vett részt a világ minden pontjáról⁷). Az érdeklődők a következő programok közül választhatnak: mikroökonómia, makroökonómia, migráció gazdaságtana, kereskedelempolitika, fejlesztés, kísérleti gazdaságtan, klímaváltozás, egészségügy, ipari szervezéselmélet, korlátozott racionalitás és viselkedési közgazdaságtan.⁸ A következő nyári egyetemet 2017. június 19-e és július 7-e között rendezzi a francia intézmény.

2009 óta a Paris School of Economics közel **2500 szemináriumot, több mint 150 workshopot és konferenciát** szervezett. Ennek köszönhetően megközelítőleg 250 kutató érkezett szerte a világból, akik egy-egy előadást vagy akár hosszabb távú oktatási időszakot vállaltak az intézményben. Az előadások témái igen sokszínűek: makro- és mikroökonómia, globalizáció, mezőgazdaság, kereskedelem, emberi viselkedés, oktatás, migráció, egészségügy, stb. Kiemelendő a kínálatból az **International Workshop “Monetary Policy When Heterogeneity Matters”** című,

⁶ <http://www.parisschoolofeconomics.eu/fr/mecenat-partenariats/partenariats-de-recherche/>

⁷ 2016-ban a Közgazdasági előrejelzés és elemzés igazgatóság egyik munkatársa részt vett a PSE nyári egyetemének „Macroeconomics” című kurzusán.

⁸ <http://www.parisschoolofeconomics.eu/fr/formations-et-vie-etudiante/summer-school-pse/>

Francia Nemzeti Bank tanszék közreműködésével szervezett workshop.⁹ A másik meghatározó műhely az **International Scientific Workshop**, amely az intézmény 10. születésnapja alkalmából kerül megrendezésre 2017 június közepén. Az eseményen a világ fontosabb egyetemei is képviseltetik magukat, többek között a New York Egyetem, a Stockholmi Egyetem, az Oxfordi Egyetem, a Harvard Egyetem, illetve a kaliforniai Berkeley Egyetem.¹⁰

2012-től kezdve rendszeresen tartanak konferenciákat (**Conférences Grand public**), amely valamilyen aktuális gazdasági kérdést jár körül. Az „Advances in the measurement and modelling of Non-Tariff Measures” című következő előadást 2017. június. 16-17-én tartják.

V.2. Középiskolai oktatást célzó képzések

A szakmai, tudományos tevékenysége mellett a PSE középiskolásokat célzó rendezvényeken is részt vesz. Például a 2017. március 20-23. között tartandó **Printemps de l'Économie** konferenciának is egyik tudományos partnere, amelyet - többek között- a Francia Nemzeti Bank is támogat.

A PSE annak érdekében, hogy hozzájáruljon a modern közgazdaságtani ismeretek terjesztéséhez, létrehozta a **ProF-En-EcoS** (le Programme de Formations des Enseignants d'Économie du Secondaire et du Supérieur) elnevezésű programot gimnáziumi és egyetemi felkészítő tanárok számára.

2011-ben indították el a minden évben megrendezésre kerülő **PLEASE** napokat (Paris Lycées Exploration Annuelle en Sciences Economiques), aminek célja, hogy a 12 tematikus szemináriumnak köszönhetően a gimnazisták közelebb kerüljenek a gazdaság és a pénzügy világához.

A PSE kutatói ismeretterjesztés céljából rendszeresen publikálnak és prezentálják is kutatásaikat. 2011 óta több mint 950 publikációjuk jelent meg különböző francia és nemzetközi tudományos szaklapokban. Ezen tudományos munkák a PSE honlapján, az „**Économie pour tous**” menüpont alatt mindenki számára elérhetőek.¹¹

VI. Kutatólaborok a Paris School of Economics-ban

A **Paris Jourdan Sciences Économiques** (PJSE) a CNRS, az EHESS, az École des Ponts ParisTech és az ENS intézmények keretében szerveződött. A labor fő kutatási területe az elméleti és alkalmazott kvantitatív közgazdaságtan. A labor 83 kutatóból és kutató-oktatóból, 150 doktori hallgatóból és nyolc mérnökből áll.

A **Centre d'Économie de la Sorbonne** (CES) szekció a CNRS és a Paris 1 Egyetem keretében közel 150 kutatót és kutató-oktatót számlál, akik többek között az alábbi témákban fejtik ki a tevékenységüket: fenntartható fejlődés közgazdaságtana, pénzügyi közgazdaságtan és szabályozás, nemzetközi gazdaságtan és munkaerőpiac, gazdaságpolitika, elméleti mikroökonómia, közpolitika, viselkedéstudomány.

⁹<http://www.parisschoolofeconomics.eu/fr/10-ans-pse/les-principales-realizations-de-pse/une-vie-scientifique-foisonnante-et-innovante/>

¹⁰<http://www.parisschoolofeconomics.eu/IMG/pdf/15-16-juin-2017-scientific-workshop-10anspse.pdf>

¹¹<http://www.parisschoolofeconomics.eu/fr/economie-pour-tous/>

A **Centre Maurice Halbwachs** egységnek 43 állandó kutatója, kutató-oktatója (CNRS, EHESS, ENS intézményekből és a Caeni Egyetemről), 45 külső intézményből érkező tagja és több mint 120 doktori hallgatója van. Kutatási témáik: oktatás, foglalkoztatás, társadalmi egyenlőtlenségek, életvitel, társadalmi és szakmai kapcsolatok.¹²

Mindemellett a kutatások sikeressége érdekében a PSE megalakulása óta egy úgynevezett **tudományos inkubátorház** jellegű szerepet is betölt. A projektekhez az anyagi támogatás mellett, a kedvező tudományos környezetet és a szükséges eszközöket is biztosítja a PSE.

Az intézmény inkubátorháza a következő egységekből épül fel:

- **Centre d'histoire économique et sociale François Simiand** – a központ kutatási témái: pénz, hitel, az állam és a társadalom védelme, egyenlőtlenségek;
- **Données financières historiques** – az osztály egy történelmi pénzügyi adatbázis létrehozásán dolgozik;
- **Institut des politiques publiques** – az intézmény közpolitikai kérdésekkel foglalkozik;
- **J-PAL Europe** – a szegénység ellen való küzdelem témájában végez kutatásokat;
- **Laboratoire d'Économie Expérimentale de Paris** – a laboratórium viselkedési közgazdaságtannal foglalkozik;
- **World Inequality Lab** – a világban zajló egyenlőtlenségeket vizsgálja.¹³

VII. A Paris School of Economics nemzetközi együttműködései

A Paris School of Economics céljai között szerepel a nemzetközi kapcsolatainak bővítése annak érdekében, hogy egyrészt a mester- és doktori képzésben részt vevő hallgatók nemzetközi közegben is bővíthessék ismereteiket, másrészt, hogy lehetőség nyíljon külföldi vendégelődök meghívására is. Ebből kifolyólag a PSE bilaterális, illetve európai cserekapcsolati partnerségben áll több külföldi egyetemmel.

VII.1. Bilaterális kapcsolatok

- **New York Egyetem**
 - 2011 óta működik a kutató-oktató partnerkapcsolat;
 - Két héttől két hónapig tarthat a program, évente nagyságrendileg 15 fő vehet rajta részt.
- **Kaliforniai Berkeley Egyetem**
 - 2011-ben alapították a hallgatói csereprogramot;
 - Egy teljes szemeszterre, évente két-három diáknak nyílik lehetősége részt venni a programban.

¹² <http://www.parisschoolofeconomics.eu/fr/connaitre-pse/laboratoires-constitutifs/>

¹³ <http://www.parisschoolofeconomics.eu/fr/10-ans-pse/les-principales-realizations-de-pse/une-vie-scientifique-foisonnante-et-innovante/>

VII.2. Cserekapcsolatok

- **Economic Behavior and Interaction Models (EBIM)**
 - A German Science Foundation és a francia Oktatási Minisztérium támogatásával valósul meg;
 - Partnerek: a Bielefeldi Egyetem, a PSE és a Paris 1 Egyetem;
 - 2005 óta tart a képzés, melyben 18-20 kutató (melyből 8 PSE-s) 20 doktori hallgatót támogat.
- **European Doctorate in Economics Erasmus Mundus (EDEEM)**
 - Partnerek: a Paris 1 Egyetem, az EHESS és a PSE (az Európai Bizottság támogatásával), Amszterdami Egyetem, Bielefeldi Egyetem, Nova de Lisboa Egyetem, Leuveni Egyetem, Ca' Foscari Venezia Egyetem;
 - 2011 óta minden évben 25 PhD hallgató legalább két partnerintézményben folytathatja tanulmányait a három éves doktori program keretében.
- **Programme doctoral européen en économie quantitative (EDP)**
 - Partnerek: Firenzei Egyetem (IUF), London School of Economics, PSE, Bonni Egyetem, Leuveni Egyetem, Tel-Avivi Egyetem, barcelonai Pompeu Fabra Egyetem;
 - 1980-tól létezik a program, amelynek köszönhetően a doktori képzésben részt vevők egy évet tölthetnek külföldön;
 - 2006 óta 62 fő vehet részt rajta, ebből 12 a Paris School of Economics-ból.
- **Policy Design and Evaluation Research in Developing Countries (PODER)**
 - Partnerek: milánói Bocconi Egyetem, London School of Economics, Notre Dame de la Paix, Pompeu Fabra Egyetem, Fokvárosi Egyetem, Stockholmi Egyetem, PSE (az Európai Bizottság támogatásával);
 - 2013 végén indult, a program PhD hallgatókat és fiatal kutatókat céloz meg;
 - 2014-től eddig összesen 38 ösztöndíjas vett részt a programban.
- **Quantitative Economics Doctorate (QED)**
 - Partnerek: PSE, Alicante Egyetem, Amszterdami Egyetem, Bielefeldi Egyetem, Koppenhágai Egyetem, Nova de Lisboa Egyetem, Paris 1 Egyetem, Ca' Foscari Venezia Egyetem, Bécsi Egyetem;
 - 1995 óta létezik ez a doktori képzés, ami évente négy-hat PhD hallgatót fogad legalább két intézményben.¹⁴
- **Erasmus Program**¹⁵

¹⁴ <http://www.parisschoolofeconomics.eu/fr/formations-et-vie-etudiante/programmes-echanges-internationaux/>

¹⁵ <http://www.parisschoolofeconomics.eu/fr/formations-et-vie-etudiante/masters/ppd-politiques-publicques-et->

VIII. A Paris School of Economics tudományos együttműködési kapcsolatai

A PSE több francia és nemzetközi partnerintézménnyel tart fenn kapcsolatot a közgazdasági kutatások terén, mint például:

- **CEPII** (Centre d'études prospectives et d'informations internationales);
- **CEPREMAP** (Centre pour la recherche économique et ses applications);
- **GENES** (Groupe des Ecoles Nationales d'Économie et Statistiques);
- **INED** (Institut national d'études démographiques).

A további intézmények listája az alábbi oldalon érhető el:

<http://www.parisschoolofeconomics.eu/fr/connaitre-pse/partenaires/partenaires-scientifiques/>

IX. A Párizsi Képviseleti Iroda elképzelései a jövőbeni együttműködési lehetőségekről

- Partnerintézményi cím elnyerése, amely a bilaterális kapcsolatok kiépítését jelenti, csereprogramok vagy akár közös képzések révén;
- Nemzetközi együttműködés kiépítése, vendégoktatók, közös kutatói projektek és kutatások révén, illetve az egyes kutatólaborokkal való együttműködés elősegítése;
- Egyéb csereprogramok beindítása az intézménnyel, például Erasmus program;
- Az PSE által indított nyári egyetemeken, workshopokon, konferenciákon való részvétel egyrészt a Magyar Nemzeti Bank munkatársai részéről, másrészt pedig a magyar hallgatók körében ezen tudományos rendezvények népszerűsítése vagy részvételük támogatása;
- Az PSE által kínált mester és doktori szintű képzések, középiskolai közgazdaságtan és pénzügyi oktatást támogató programok, valamint a Francia Nemzeti Bank tankszék mélyebb tanulmányozása, a legjobb gyakorlatok és tapasztalatok összegyűjtése, Magyarországon történő esetleges alkalmazásuk, megvalósításuk.